

Aan: Deelnemende gemeenten in de GR ABWF

Datum: 24 april 2026

Onderwerp: Raadsbrief zienwijzen, definitief besluit afkoop voormalige vuilstort en begroting ABWF 2027

Geachte leden van de gemeenteraad,

1. Inleiding

Uw raad heeft, evenals de andere zes Westfriese gemeenten, een zienswijze afgegeven op het door het AB genomen principebesluit inzake de afkoop van de voormalige vuilstort te Westwoud en de kadernota ABWF 2027. In voorliggende raadsbrief wordt u geïnformeerd over de verwerking van de afgegeven zienwijzen, evenals over het definitieve besluit van het AB en de uitwerking hiervan in de begroting van het ABWF 2027.

2. Zienswijzen op afkoopvoorstel en kadernota

Alle gemeenten hebben een positieve zienswijze afgegeven op de kadernota 2027. Koggenland en Opmeer hebben op beide documenten een positieve zienswijze afgegeven, zonder verdere opmerkingen. Enkhuizen, Hoorn, Stede Broec, Medemblik en Drechterland hebben een positieve zienswijze afgegeven op het principebesluit met een aantal opmerkingen. Omdat er regionaal één amendement circuleerde hebben de vijf gemeenten een inhoudelijk gelijke zienswijze afgegeven, te weten:

- 1. Een positieve zienswijze af te geven op het principebesluit van het ABWF d.d. 26 november 2025 inzake de afkoop van het beheer en nazorg van de voormalige vuilstort te Westwoud, onder de volgende voorwaarden:*
 - Dat de aanbevelingen uit de second opinion van Sweco worden overgenomen in de overeenkomst met Bodemzorg;*
 - Dat de uitkomsten van het lopende onderzoek van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de mogelijke gevolgen daarvan voor beheer, nazorg en eventuele aanvullende maatregelen worden verwerkt in de overeenkomst met Bodemzorg*
 - Dat de restrisico's worden gemonitord, worden herijkt bij nieuwe inzichten en zo nodig worden doorvertaald naar aanvullende beheersmaatregelen;*
- 2. De portefeuillehouder c.q. het collegelid dat [de betreffende gemeente] vertegenwoordigt in het bestuur van ABWF te verzoeken om de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten te betrekken voordat onomkeerbare financiële of juridische verplichtingen worden aangegaan als gevolg van het beperken van restrisico's, aansprakelijkheid en benodigde aanvullende maatregelen.*

In Medemblik is, naast de bovengenoemde zienswijze, eveneens een motie aangenomen waarin gevraagd wordt een stap verder te gaan, en onder meer een periodieke herijking op te nemen in de overeenkomst waarin risico's, kosten en beheer integraal worden geactualiseerd en nieuwe milieu-, gezondheids- en wettelijke inzichten worden verwerkt. Ook in Drechterland is een motie aangenomen, waarin wordt gevraagd om de door Sweco genoemde PFAS-risicobeoordeling uit te voeren, bindende afspraken vast te leggen over het kwaliteitsniveau en technische staat ná 2056, het vastleggen van de controlerende partij en het tijdig op de hoogte brengen van de

gemeenteraad van de risico's en aansprakelijkheden in het geval dat de gemeente Drechterland het eigendom zou overnemen. Het AB neemt het amendement over en heeft de genoemde punten laten opnemen in het afkoopvoorstel en overeenkomst. Het AB onderschrijft de strekking van de moties en zal in de geest van de moties handelen. Overigens is het AB van mening dat de moties inhoudelijk al in hoge mate zijn verwerkt in het afkoopvoorstel.

3. Vernieuwd afkoopvoorstel, conceptovereenkomst en zienswijzen

Op verzoek van het ABWF, en naar aanleiding van de afgegeven zienswijzen, heeft Bodemzorg een aantal aanpassingen en aanscherpingen in het afkoopvoorstel doorgevoerd. De belangrijkste zaken zijn al volgt:

- Afkoopvoorstel in lijn gebracht met overdracht per 1 januari 2027 (was medio 2025) t/m 31 december 2056, tegen een afkoopsom van € 7.164.247, - exclusief btw;
- Verwerking gevraagde aanscherpingen vanuit het ABWF en het juridisch advies van Vijverberg d.d. 6 juni 2025 (p7);
- In lijn met de uitgebrachte zienswijzen, heeft Bodemzorg de aanscherpingen en vragen uit de second opinion (d.d. 19 juni 2025) van Sweco overgenomen (zie p27);
- In lijn met uitgebrachte zienswijzen, heeft Bodemzorg de aanbevelingen second opinion Sweco inzake de bestaande onderzoeken (d.d. 18 september 2025) overgenomen (zie o.a. p18 en p21). De PFAS beoordeling zoals genoemd in de motie Drechterland is hier onderdeel van;
- In lijn met de uitgebrachte zienswijzen, geeft Bodemzorg aan de uitkomsten van het lopende onderzoek van het HHNK en de mogelijke gevolgen daarvan voor het beheer, nazorg en eventuele aanvullende maatregelen als onderdeel te zien van de afkoop (zie p13 en p14);
- In lijn met de uitgebrachte zienswijzen, heeft Bodemzorg aangegeven de niet door Bodemzorg uit te voeren werkzaamheden op te nemen in een bijlage op de afkoopovereenkomst, en hier jaarlijks, samen met de overige restrisico's, over te rapporten. Indien daar aanleiding toe is, zal eerder overleg gezocht worden.

De door het ABWF gevraagde aanscherpingen en verduidelijkingen, evenals de verzoeken uit de zienswijzen van de gemeenten, zijn naar tevredenheid verwerkt. De kosten voor de overdracht per 1 januari 2027 en de toepaste prijsindex van 3,3% (conform CPI) ten opzichte van het eerdere voorstel worden als reëel beoordeeld. Om tegemoet te komen aan de vraag om geen onomkeerbare financiële of juridische verplichtingen aan te gaan zonder de gemeenten hierbij te betrekken, wordt de definitieve besluitvorming voor de begroting ABWF 2027 afgewacht.

Het AB heeft op 22 april 2026 besloten om, onder voorwaarde van definitieve vaststelling van de begroting ABWF 2027, in te stemmen met het afkoopvoorstel.

Concept overeenkomst

Het afkoopvoorstel wordt als integrale bijlage gevoegd bij de *overeenkomst tot langdurige nazorg voormalige vuilstort Westwoud*. Omdat een aantal details verder uitgewerkt dienen te worden en er nog geen gunning heeft plaatsgevonden, is de overeenkomst in concept beschikbaar.

De overeenkomst is in lijn met het afkoopvoorstel en behelst o.m. de opdracht aan Bodemzorg, de verplichtingen, looptijd, werkwijze bij onvoorziene omstandigheden en escalatiemogelijkheden bij geschillen. De overeenkomst kent verschillende bijlagen, waaronder het definitieve afkoopvoorstel, overzicht van werkzaamheden en overzicht van niet tot Bodemzorg behorende werkzaamheden. In de overeenkomst is opgenomen dat het milieu-hygiënisch beheer zodanig wordt ingericht en uitgevoerd dat gedurende de contractperiode van dertig jaar een robuuste beheerstructuur wordt gerealiseerd, gericht op het zoveel mogelijk minimaliseren van de resterende nazorginspanningen na 2056. In de overeenkomst is geborgd dat alle noodzakelijke maatregelen in het beheer en nazorg van de stortplaats (w.o. eventueel noodzakelijke waterzuivering van biologische en/of chemische verontreinigingen) worden getroffen. Daarbij geldt dat Bodemzorg de aanbevelingen van Sweco heeft overgenomen en in het nazorgplan heeft verwerkt. Uiterlijk drie jaar vóór het einde van de looptijd treden partijen met elkaar in overleg over een mogelijke verlenging, alsmede

de voorwaarden waaronder een dergelijke verlenging kan plaatsvinden. Eveneens is expliciet opgenomen dat Bodemzorg binnen drie maanden na het einde van ieder kalender jaar een nazorrapportage opstelt en deze bespreekt met het ABWF. De nazorrapportage behelst onder meer de monitoring (inclusief PFAS), de voorgenomen investeringen, afstemming over de uitvoering met de bevoegd gezagen en de verwachting op de restrisico's.

Met de overeenkomst en het afkoopvoorstel is er helderheid over wie de controlerende instanties zijn (motie Drechterland) over welke risico's tot het nazorgpakket van Bodemzorg behoren en welke restrisico's voor rekening van het ABWF komen. Daarnaast blijft de publieke verantwoordelijk bij het ABWF als eigenaar (motie Medemblik), is de jaarlijkse nazorrapportage geregeld, en is de werkwijze helder in aanloop naar 2056.

4. Verwerking afkoopvoorstel in begroting ABWF 2027

Het ABWF heeft bovengenoemde afkoopbedrag opgenomen in haar begroting voor 2027. Het bedrag wordt, in lijn met de kadernota 2027, in een keer voldaan. De reserve wordt hiervoor aangesproken en het overige deel op basis van de meest recente bevolkingscijfers verdeeld over de deelnemende gemeenten. Op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) worden de gemeenten gevraagd een zienswijze af te geven op de begroting, welke op 2 juli 2026 definitief wordt vastgesteld in het AB. Om tegemoet te komen aan de vraag om geen onomkeerbare financiële of juridische verplichtingen aan te gaan zonder de gemeenten hierbij te betrekken, ontvangt u als bijlage op de begroting ABWF 2027 het definitieve afkoopvoorstel en de conceptovereenkomst.

5. Definitief besluit en gunning

Zoals gebruikelijk, geven de deelnemende gemeenten een zienswijze af op de begroting 2027, waarna het AB de begroting vaststelt en het definitieve besluit van kracht wordt. Delta advocaten heeft geadviseerd op het aanbestedingstraject. Zij adviseert een alleenrecht te verlenen middels het vaststellen van een verordening, en het voornemen tot gunning te publiceren. Na afloop van de publicatietermijn (20 dagen) kan worden overgegaan tot definitieve gunning. Definitieve gunning wordt verwacht in juli – augustus 2026.

6. Toekomst ABWF

Wanneer het beheer en de nazorg per 1 januari 2027 zijn overgedragen, hoeft de GR ABWF geen actief beheer meer uit te voeren. Voor het eigendom blijft echter een rechtspersoon en accounthouder noodzakelijk. Een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam brengt verplichtingen met zich mee, zoals de planning- en controlcyclus, en vereist een actief dagelijks en algemeen bestuur. Aangezien er geen sprake meer is van actief beheer, wordt verderop dit jaar verkend welke organisatievorm in de nieuwe situatie het meest passend is. Met het oog op een zorgvuldig proces en adequate begeleiding wordt voorzien dat de GR ABWF in 2027 vooralsnog in de huidige vorm in stand blijft. Zoals verzocht in de motie van de gemeente Drechterland wordt de gemeenteraad tijdig geïnformeerd over de specifieke risico's en aansprakelijkheden die zich voordoen indien tot overdracht aan deze gemeente wordt overgegaan. In lijn met de motie Medemblik worden de gemeenteraden tijdig geïnformeerd bij substantiële financiële of juridische consequenties.

7. Vervolgtraject

Op 2 juli aanstaande stelt het AB de begroting 2027 definitief vast. Voorzien wordt per 1 januari 2027 over te gaan tot overdracht.